

hemmelig holdte Forhører, om den angivne Galſkab og Indſættelſen i en Sindsſygeanſtalt, ſamt om Anledningen til Umyndiggjørelſen. Dernæſt komme vi til Andragendet af 1876, der er dateret den 25de Oktober f. A. Til en rigtig Forſtaeſe af Mandens Forhold og den i diſſe forſkjellige Andragender givne forſkjellige Fremſtilling af Forholdene ſkal jeg gjøre opmærksom paa, at imellem Andragendet af 1874, der er dateret den 18de Januar, og det af 1876, der er dateret den 25de Oktober og indbragt her den 26de i ſamme Maaned, ligger den Retsſag, ſom er omtalt i den Fremſtilling, ſom er givet i Andragendet under Nr. 11, nemlig at han har henvendt ſig til Retten, og at hans Sag har været for, baade ved Overretten og Højesteret. Naar man gjenemgaar de Akter, ſom i ſaa Henseende have ſtaaet til Udvalgets Raadighed, nemlig Viborg Overrets Akten og Højesterets Domsakten, vil det ſes, at Manden ſelv i de Stævninger, han har udtaget — ſom bekjendt er det under en privat Sag Vedkommende ſelv, ſom udtager Stævningen — nemlig en til Overretten dateret den 13de Marts 1874 og en til Højesteret dateret den 13de Mai 1875, indanker „en under Mars og Slet Herreders Politiret under en mod ham indledet Underſøgelse den 18de Juni 1869 affagt Kjendelse, ved hvilken han belagdes med perſonlig Arreſt.“ Et af de Klagepunkter, ſom ſærlig kommer frem baade i Andragendet af 25de Oktober 1876 og i det nuværende Andragende, er det Punkt, at Grundlovsbeſtemmelsen med Henſyn til Friſten, inden hvilken Arreſtdekrete ſkulde affiges, er overſiddet. Jeg ſkal ikke her gaa nærmere ind paa, hvorvidt denne Friſt er overſiddet eller ikke, men kun gjøre opmærksom paa, at efter hans (o: Hærtels) Andragender, ſaaledes ſom de foreligge, i Forbindelse med de Oplyſninger, hvormed han ledſager Sagen, deriblandt Overretsakten og Højesteretsakten, er det umuligt, at Grundlovsbeſtemmelsen i ſaa Henseende kan være overſiddet. Han ſiger nemlig i Andragendet af 1874, at han blev indkaldt, og da han ikke mødte, blev han afhentet den 18de Juni 1869 og forhørt af Politimesteren den næſte Dag; men i Retsſagen, ſom han derefter har anlagt og appelleret igjennem to Inſtanser, udtaler han ubetydelig, at det Arreſtdekrete, hvorover han anker, er affagt den 18de Juni, alſaa ſelve Dagen, da han blev indkaldt, og hvor han da ſiger, at da han ikke mødte efter Indkaldelse, ſaa blev han afhentet. Det forekommer mig, at, naar et af de Punkter, ſom, ſaa vidt jeg kan forſtaa, ſærlig har givet Anledning til, at Mørtallet har taget ſig af Sagen, er det, at Friſten for Arreſtdekretets Afſigelse formentlig er overſiddet, ſaa er dette ikke ſaa ganſke heldigt efter hans egen Fremſtilling af Sagen. Jeg ſkal i ſaa Henseende kun gjøre opmærksom paa, at i Andragendet af 1876 kommer Arreſtdekrete frem, efter at han har havt en

Sag for Domstolene, i hvilken han netop har paaberaabt ſig Arreſtdekrete af 18de Juni 1869 og paaberaabt ſig dette Arreſtdekrete ſom værende til og værende af et beſtemt Indhold. Nu kommer det ſamme fremdeles frem i dette ſidſte Andragende af 1877, og der ſiges det meget beſtent, at Arreſtdekrete forſt var affagt 7 Dage efter hans Anhødelſe „tvertimod Grundlovens Bud“. Jeg gjentager, at jeg her ikke underſøger — og det ligger ikke en Gang for, ſaaledes ſom Sagen nu ſtaaer — hvorvidt Grundlovens Beſtemmelſer ere overtraadte eller ikke, men jeg ſiger, at efter den Fremſtilling, han ſelv giver i de forſkjellige Andragender, ſammenholdt med de Bilag, ſom han vedlægger Andragenderne, kan Arreſtdekrete ikke en Gang være afgivet 7 Dage efter hans Anhødelſe, efter hans egen Fremſtilling vel at mærke. Jeg ſkal dernæſt bemærke, at blandt de Punkter, der fremhæves ſom Grund til, at Manden i 1869 blev indkaldt, og ſom Grund til, at han blev anholdt, arreſteret, og hvad dermed ſtaaer i Forbindelse, anføres forſkjellige Sigtelſer, derunder navnlig dette, at han ikke har villet betale Stat — det var i 1869, at der var Tale derom — og at han havde udbøvet Trudſel og Vold mod Sognefogden og hans Medhjælpere og tillige havde tilladt ſig Ureſornærmeſer mod Hans Majeſtæt Kongen. Jeg ſkal dernæſt gjøre opmærksom paa, at i Følge den Erklæring, ſom foreligger fra Overlæge Selmer ved Sindsſygeanſtalten i Aarhus, og ſom er afgiven den 11te Oktober 1869, mener den Paagjalbende, at hans Skatnegtelse er fuldt berettiget paa Grund af, at han ſtaaer i Pagt med en Mand, og Manden tillader ham ikke at betale Stat (Afbrydelse) — ja, jeg refererer blot, hvad der ſtaaer i Erklæringen. Jeg ſkal endvidere forſætte med denne Erklæring, ſom ſaaledes foreligger fra Overlægen ved Sindsſygeanſtalten i Aarhus. Det udtaltes deri, „at det Indbegreb af religiøſe Indbildninger og den deraf flydende Betragtning af guddommelige og menneſkelige Forhold, ſom han vedkjender ſig, bærer aldeles Præget af religiøſt Banvid“, og Overlægen ſiger, at dette religiøſe Banvid har paavirket hans Opfatteſe af almindelige borgerlige og politiske Forhold. Det forklæres dernæſt i Overlægens Erklæring, formentlig ſaa vidt jeg kan forſtaa, ganſke naturligt, at hans Sindsſygdom, ſom ſiges at fremtræde paa en for denne Form temmelig almindelig Maade, hidrører fra en Lyfus „for 12 Aar ſiden“, alſaa i 1857. I hans ſvækkede Tilſtand under Rekonvalescensen har der, hedder det, fundet Sandſebedrag (Hallucinationer) Sted og fra diſſe har hans Banvid taget ſit Udgangspunkt. Det ſiges, at efter Beſtaffenheden og Værdigheden af hans Sygdom er det ikke rimeligt, at han vil kunne blive helbredet og med Henſyn til det, der havde givet Anledning til Tilſtæle mod ham, ſiges det, at han i Sindsſygeanſtalten har ſøgt at bortforklare eller benegte de Udtalelſer